

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevnim naslednjem nedelje.

Naročnina velja za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krome, za pol in tretji leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost postnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravništvo se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljublji!

Stajerc.

"Kmečki stan, srčen stan!"

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali kopiske se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvezec.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 19.

V Ptiju v nedeljo dne 12. maja 1907.

VIII. letnik.

Pridiga pred volitvami.

V kočah, ne v palačah še nikdar, Clovekoliubi so se porodili...

Kaplan A. Askerc.

In z vsakim dnevom prihajamo bliže odločitve! Volilci na Štajerskem in Koroškem, — visoko je valovje in barčica revnega ljudstva se bode potopila, ako ne vporabimo vse moči v svrhu rešitve! Velevažna je ura odločitve in glasovnice, katere bodete oddali dne 14. majnika, imajo baš velik pomen za našo bodočnost.

Alinaj bode vse tako, kakor je bilo doslej?... To je vprašanje!

Na pesek smo zidali do danes svojo hišico. Od jutra do večera nismo imeli niti grizljive krnhe, s katerim bi nasiliti svojo lačno deco. Solze so nam stopale v oči, ko smo videli bilici, ki nam je odgnal zadnjo živinicu iz hleva. Srce nam je krvavelo, ko smo zapuščali zeleno našo obetljavo in moralni odpotovati s trebuhom za kruhom v daljne kraje... Krščanski volilci, — ali naj bode to tudi v naprej tako?

Desetletja dolgo smo pošiljali edino politikujoče duhovne in prvaške dohtarje na cesarski Dunaj. Prosjačili smo, jokali, grozili in vpili, ali — naši dosedanji zastopniki so nam doma zlate gradove obljudljali, na Dunaju pa so delali po lastni glavi in za lastne žepe... Mi pa smo ostali pri temu revni, vbogi, zatirani in izsesani... Bili smo kakor nezne bučelice, ki se trudijo in mučijo v vročem solncu, da preživijo trote! Bili smo kakor ovca, ki si voli lastnega mesarja, kakor gospodar, ki postavi kozla za vrtnarja! Bili smo le igrači v roki gospodov, ki so postali na naših vtrjenih ramenah veliki, od naših krvavih žuľev debeli, ki so nas strigli in odirali... Bili smo doslej — nič, naši izsesalci in zatirenci pa vse!

In zopet vprašamo: Alinaj bode vse to tudi zanaprav tak?

Dve stvari ste: ali smo res duševno in telesno tako slabí, onemogli, zanemarjeni, da potrebujemo političnega jerafa, ki misli, dela, vlada za nas, — ali pa smo dovolj močni, da zamoremo stati na lastnih nogah! Eno ali drugo!

Mislimo, da nas je to težko življenje dovolj izučilo in da ne potrebujemo v politiki nobenih drugih šol. Mislimo, da nam ni treba jerafa, da smo zreli in izkušeni... In zato kličemo na vse grlo staro geslo "Stajerc": kmet, ti volile kmeta!

*

Kristus ni izbiral svojih učencev med mogotki in trinogi: revni ribiči so mu sledili in s temi revnimi ribiči je premagal svet sovraštva in posadil večno ljubezen do bližnjega na tron... Zdi si nam, da so podobni farizejem vsi tisti naši nasprotniki, ki nosijo krščanstvo na jeziku, v srcu pa kačjo zaledjo...

"Moje kraljestvo ni od tega sveta", — to sveto besedo so pozabili nasledniki božanskega trpina betlehemskega. V divji gonji se pehajo politikujoči današnji farizeji za svojim ciljem, — posvetno moč si hočejo zopet pridobiti, nogo

svojo hočejo postaviti ljudstvu na tilnik, žive hočejo začigati vse nepokorne ovčice in kdor se jim zoperstavi, ta začuje peklenški farizejski klic: Križajte ga!...

Globoka žalost nam teži srce, ko gledamo to nekrščansko, divjo gonjo prijateljev teme in noči!... Kam plovemo za božjo voljo?...

Vicerveni vladarji, knezi in škofi, na vas se obračamo in vas vprašamo: kam plovemo? In tudi mi pravimo: vera, sveta vera načarenškega mučenika, je v nevarnosti. Tudi mi vidimo, da vera peša... Vi knezi in škofi, kateri je izročil sam Izveličar ključe svojega večnega kraljestva, — do vas se obračamo v krščanski ponižnosti in vas prosimo: Zabranite, da spremijajo ničvredni duhovniki cerkev v politično bajto! Zabranite, da se pozabi od slabih duhovnikov razlaganje evangelija raz prižnice in da se hujška izpred olтарja, znamenja nesmrtnega krščanske ljubezni! Zabranite, da se zastrupi v spovednici duše žensk in se jih hujška proti možu, na katerega jih veže nerazdržljivi sv. sakramenti! Zabranite, da se pisari od vam podložnih duhovnov najhujše laži čež žive in mrtve po zakotnih listih! Zabranite, da se trga križ iz groba pokojnih naprednjakov! Zabranite, da se muči umirajoče na smrtni posteli od tistih, ki bi jih imeli tolažiti!...

Kajti vse to in še stokrat več se godi danes v naših pokrajinah.

Zakaj? Ne več kot ponižne ovčice, marveč kot neodvisni možje vprašamo: Zakaj vse to? Odgovor je lahek: Edino zato, ker pošiljamo duhovnika iz krčme nazaj v cerkev, od politike k evangeliu! Edino zato, ker kličemo na vse grlo: kmet naj voli kmeta!

Seveda, tudi klerikalci imajo svoje "kmetsko zvezzo". Ali mi neverujemo praznim besedam in ne verujemo tej "zvezzi"... Za Boga, kaj imajo opraviti v credi ovec volkov? Zdi se nam, kakor da bi ustavili miši "zvezzo" in si izvili za voditelje same mačke! Za Boga, kmet je sit do grila "politike" hofratov, profesorjev in kaplanov. Kakšna "kmetska" zvezza je to, ako je med sedmimi kandidati 1 hofrat, ponižni sluga mačehi vlade, 1 profesor, 1 neznani prvaški dohtarček, 1 hujškajoči kaplan, kateremu je sam škof rekel da je "nič", 1 financer?!!! Mi kmetje, obrtniki in delavci naj si izvlimo za poslanca hofrata Ploja, kaplana Korošca, profesorja Robiča, dohtarja Benkoviča, financerja Povaleja? Ne, tisočkrat ne! Kmetje smo postali pametni in gremo svojo kmetsko pot naprej...

*

Dá, dá, — bliža se 14. maj! Bojimo se tega dneva in veselimo se ga! Bojimo se volitve, ker se nam smilijo ti duševno zanemarjeni ljudje, ki bodo še v velikih množicah volili za svojega lastnega rabeljna. In veselimo se 14. maja, ker imamo upanje, da bodo včina na naši strani. Enkrat mora vendar zarja novega dneva napočiti. „Zora puca, Bit' će dana“, pravi Hrvat...

„Bit' će dana“, pa čeprav se borita proti

nam naprednjakom dve stranki, obe prvaški, obe ljudstvu škodljivi stranki!

Prvaškim dohtarjem v Celju je postal dolgčas in ustanovil so si v zabavo svojo "narodno" stranko, — "narodno stranko brez naroda".... Klerikalna kri kroži še v žilih te novopečene otročje stranke. Ali se ni združila stranka celjskih prvakov pri občinskih volitvah v Polzeli z klerikalci? Ali ni kandidat Roblek bolj klerikal nego klerikalci? Ali ni bil "narodni" kandidat Žurman še pred par tedni farški petoliznik? To so resnice, ki se ne dajo spraviti z lažmi iz sveta!... Ali narodna stranka tudi nijudiska, nimek stranka! Med svojimi kandidati ima fabrikanta Mursa, ki ima cementni žakej mesto srca, — ima občinskega pisarja Žurmana, katerega preteklost je presneto temna, — ima paša Roša, ki je kot župan lažnik in zaščitnik šnopsarskih ubjalcev.... To naj bode "kmetska", "ljudska" stranka? Né, to je le stranka prvaških dohtarjev! Nova "nerodna" stranka pa je tudi stranka deželnih izdajalcev. V knjižici, katero je izdala za pisarja Žurmana, pravi sama, da hrepeni pa "zedinjeni Sloveniji." To se pravi: odstraniti hoče Štajersko in Koroško ter združiti dve deželi deloma z kranjskimi hujščaki.... In še nekaj! Nova stranka prvaških dohtarjev in učiteljev je glasom svojega programa živa nasprotica nemščine, katero potrebujemo mi vsi kakor vsakdanji kruh!...

Tudi tej stranki ne moremo slediti in tudi proti nji se moramo boriti. Saj dobro vemo: politikujoči far in prvaški dohtar sta si brata...

*

Mi pa, pravi in resnični naprednjaki, — mi, ki smo ostali zvesti svojemu prepričanju in ki bodemo držali do zadnjega hipa z ljudstvom, — mi smo postavili neodvisne, svobodne, napredne, kmetske kandidate. Ti pa so:

1. Za okraje Ptuj in Ormuž: Josef Ornig, posestnik v Ptiju, — mož, katerega zasluge so tako velike, da jih niti nasprotniki ne morejo otrniti!

2. Za okraje Rogatec, Smarje in Kozje: Andrej Drofenig, kmet v Kačjem dolu, — ki je postavljen od kmetov in ne od farjev ali prvaških dohtarjev!

3. Za okraje Maribor, Slov. Bistrica, Konjice: Ludovik Kresnik, kmet v Črešnjevcu, — ki vam je znan kot mož brez strahu in madeža!

4. Za okraje Maribor, sv. Lenart, Zg. Radgona in Ljutomer: posestnik Franc Senekowitsch v Leitersbergu, — cesar ga je odlikoval z zlatim križem in kdo mu more očitati kaj slabega?

5. Za okraje Celje, Vransko: Josef Vodopiutz, oskrbnik graščine Schönegg, strokovnjak v kmetijstvu.

6. Za okraje Brežice, Laški trg itd. podpiramo kandidaturo posestnika barona A. Moscon.

7. Na Koroškem bodemo glasovali

vsi za g. Friderik Seifritz v Miklauzenhofu (okraji Borovlje, Pliberg, Železna Kaplja itd.) in za posestnika Josef Nagel v Velikovcu.

To so naši možje!

Volitev je pred durnim in boj se pričenja! Bodimo složni in volimo složno naše napredne može!

Na delo do zmage!

Volilni boj.

Okraja Ptuj in Ormuž

Naš kandidat je velezasluženi

Josef Ornig

veleposestnik in župan v Ptuju.

Kaj nam je Ornig? Politični otročaji, ki nimajo niti pojma, kako se dela za ljudstvo, — in tisti zaslepjeni strastni prvaki, ki bi sovražili tudi Boga, ako bi ta prišel med nje in govoril nemško, ti ljudje so torej kar zatulili, ko so izvedeli o Ornigovi kandidaturi. Zakaj jih ravno tako vznemirja? Ker se Orniga bojijo, ker poznajo Ornigove zmožnosti in ljubezen, s katero spoštuje ljudstvo tega moža. Tresajo se pred Ornigom, ti hofrati in kaplani, in zato ga — obrekajojo. No, vse obrekovanje ne pomaga nič: Ornig je preveč storil, da bi ga uničilo neumno češkarjenje v prvaških listih. Bolje bi bilo, ako bi prvaki enkrat pokazali račune prejšnega okrajnega zastopa, katerega načelnik je bil "profesor" Zelenik in v katerem je igral prve gosle prvaški Brenčič. Zadolžen je bil okraj pod Zelenik-Brenčičom čez ušesa in ničesar se ni storilo za ljudstvo. Ornig je postal l. 1904. okrajski načelnik in je prevzel od prvaškega zastopa popolnoma zanemarjeni okraj ter 22 tisoč dolga. Danes je dolg poplačan in poleg tega se je izdal čez 100 tisoč krov v ljudstvu koristne namene. Seveda, Ornig ima vpliv in ni spal za pečjo kakor zaspansi Zelenik, ki se je zdobil, kadar mu je Brenčič račune za les ponudil ... V dveh letih je pridobil Ornig okraj s prošnjami in zahtevami 14 tisoč državne podpore in 21.439 krov deželne podpore. Skupno je dobil okraj torej čisto zastonj od vlade 45.439 K. Da se dobi tako svote, je treba delati! Na ta način je bilo Ornigu mogoče, zboljšati po prvakih zanemarjene ceste, zgraditi nove ceste, zboljšati živinorejo itd. Omenimo le Medribniško cesto pri sv. Barbari v Halozah, za katero so ljudje takoj dolgo prosjačili. Prvaki so pustili raje, da je kmet trpel in da je živila trpela, — Ornig pa je uvidel potrebo ceste in jo je zgradil. Ali pa Okičeva cesta. Kdor je videl staro cesto čez Okičovo goro, kdor je vozil enkrat po tej stari cesti, ta ve pač, kakšna je bila. Danes pa se vije lepa cesta čez hrib in brez truda pride živila čez. In s svojim delom je Ornig še prihranil pri zgradbi čez 10.000 K ter pridobil, da plača dežela polovico troškov. Ali pa poglejmo ceste v sv. Urbanu. Pretekli pondelek se je pričelo z zgradbo ceste Janežovci-Vinterovci-Derstelja-Jurščevi v sv. Rupert. 20 let so ljudje prosili za to cesto, ali prvaki so bili gluhi. Ko pa je Ornig prišel, je bila prošnja uslušana. Omenimo še zboljšanje ceste na Grabšinskem vrhu, ki je velevažna za promet iz Ščavninske doline, — nadalje cesto Velovek-Juvance-Destince-Svetnice, po kateri se danes že vozijo in končno cesto od radgonske ceste v Urban, ki je velepomembna. Kdo drugi se je za vse to pehal in trudil kakor Ornig? Omenimo nadalje regulacijo Pesnice, za katero ima tudi Ornig velikih zaslug in ki bode dvignila vrednost obmejnega posestev. Za živinorejo se je izdal čez 1200 K in vprašači kmete, ali je bilo to dobro ali ne? ... Vse to je Ornigovo delo! In zdaj hočejo taki malenkostni politiki kritizirati Orniga. Prvaki, skrijte se, pojrite zopet za peč spat, kajti Ornigova dela bodo živila, ko vas vse več ne bodo. Živio naš kandidat Ornig!

Volilci okraja Ormuž! Piše se nam: Volilni dan se bliža in z njim odločitev. Videli in slišali smo klerikalne shode ter shode Zadrvčeve stranke. Ali tudi naprednjaki „Stajerc“ stranke so prišli in tudi te može smo videli in čuli. Kar naprej povemo, da se nam dopade od vseh kan-

didatov najbolj napredni posestnik Josef Ornig. Ornig in njegova stranka se ne vsiljujeta; ali resnica je podlaga naprednjakov in zato imamo veliko zaupanja ravno do Orniga. Klerikalci in njih voditelji, politični kaplani ter župniki, agitirajo z vsemi umazanimi sredstvi za svojega hofrata! Kje pa so zasluge tega moža? Kaj je za nas kmete storil? Kaj je izvršil? Mi vemo malo o delovanju tega moža in to kar vemo, ni ravno častno in lepo! Vso ljudstvo že kliče: Reši nas, o Gospod, vseh hofratov, posebno pa Ploja! — Drugi je gospod Zadravec, šef prvega parnega mlina v Središču. Mož naj bode tak ali tak, res pa je, da ga nam hočejo vsiliti celjski prvaški dohtarji in prvaški učitelji. Kmetje se niti zmisili niso na tega moža. Ali pa prvaških dohtarčkov in učiteljev hoče komandirati ljudstvu kandidate, kakor hoče v klerikalnem taboru dikтирati kandidate par pokvarjenih farjev. To pa ne gre! Vsem tem ljudem se gre izključno za prvaško hujskarijo, nikdar pa korist vbogega trpina ... Mi naprednjaki pa smo siti vse neumne hujskarje, mi si želimo in delamo v prvi vrsti za mir med Nemci in Slovenci in za pridno gospodarsko delo, katero edino nam more zboljšati naš položaj! Zato bodimo složni, vi kmetje in obrtniki v ormužkem okraju, bodimo složni, da prodre enkrat ljudska volja! Volimo ednoglasno v delo za ljudstvo izkušenega Jos. Orniga. Do zmage pa nam pomagaj Bog! — Kmetsko-obrtniški volilni odbor v Ormužu.

Hofer Ploj v sodniški preiskavi. Kakor znano, očital je nemški poslanec Stein v državni zbornici hofrata Ploja, da je imel ta nekaj po zakonu prepovedanega z nedoljetno deklenco. Klerikalni listi se seveda to stvar zamolčali. Sodnija pa se peča s celo zadovo. Listi poročajo, da je cela stvar pri okrajski sodniji v Leobnu. V zadnjem času je sodnija zaslišala celo vrsto prič. Tudi na Dunaju se je zaslišalo veliko prič. Lepe stvari bodo prisile na dan! Ali ni nesramnost, da si upa ta človek nastopati zdaj kot kandidat? Ves svet zahteva, da se opere najprve tega očitanja. Ako ni res, kar je Stein trdil, potem je imel hofer dovolj časa, da se opere očitanja. Dosej pa tega ni storil. Pač pa hoče postati „poslanec“. Mi vemo iz popolnoma zanesljivega vira, da so celo Plojevi sorodniki preprčanja, da je nekaj resničnega na tej stvari. Ploj, skrij se v zadnji kotiček! Vse pride na dan!

Sv. Urban nad Ptujem. Res je, da ima gospod Ornig veliko zaslug za naš okraj. Ako mi kmetje nazaj pomislimo, kako je bilo s konkreto, dokler so imeli klerikalci zastop v roki, potem vemo vse. Dokler je bil hofer Ploj s svojimi pajdaši prvi gospod, smo morali mi kmetje vedno prosjačiti, naj se nam pripravi boljše, težke žrebce. Ali nič nismo dosegli. Ko pa je postal Ornig načelnik, je naše prošnje takoj vpošteval in dobili smo lepe, težke žrebce. Preje smo redili žrebce 5 let in dobili kakih 100—120 gold. zanje, zdaj dobimo ta denar že po 5. mesecu. Tako je delal naš Ornig! In zato bodemo glasovali zanj, ker bi bilo le kmetu v korist, ako postane Ornig poslanec.

Sv. Urban nad Ptujem. Preteklo nedeljo dopoldne smo imeli tukaj v Mariničovi gostilni prav lepo uspelo zborovanje. Velike sobe so bile natlačeno polne volilcev. Lahko rečemo, da je prišlo nad 200 kmetov. Shodu sta predsedovala gospodarja Žampa in Vrabelj. V enourmnom govoru je razložil urednik Linhart potrebujoče ljudstva, pomen volitev in cilje nasprotniških strank. Neki klerikalni podrepnik je skušal govor motiti. Očividno je bilo, da je postal tega razgračač sam kaplan na shod. Kaplan se namreč sam ne upa več na shode, odkar so ga vrgli kmetje iz dvorane. Tudi njegovemu podrepniku bi se to kmalu zgodilo. Ko bi govornik ne branil, vrgli bi kmetje črnega razgračača gotovo čez stopnice. Končno, mu jih je g. Linhart toliko gorkih povedal, da jo je možakar osramočen odkuril. Na shodu zbrani volilci so sklenili ednoglasno, oddati svoje glasove in delovati z vsemi močmi za našega kandidata g. Jos. Orniga. Revno prebivalstvo, je opazovalo gospodarsko delo našega Orniga. Vsi zanj na delo!

Sv. Barbara v Halozah. V nedeljo popoldne se je vršilo v gostilni Blas volilno zborovanje.

Prostori so bili natlačeno polni Iz vseh sosedih halozkih občin so prišli volilci. Predsedoval shod posestnik Windisch. Govoril pa je urnik Linhart, ki je popisal zlasti pametno gospodarstvo okrajnega zastopa in zasluge, kateri si je pridobil g. Ornig kot načelnik zlasti zgradbo medribniške in okičeve ceste. Shod sklenil ednoglasno, podpirati z vsemi močmi volitev g. Orniga. Nasprotviki se tega le uspelega zborovanja niso udeležili.

Sv. Marjeta niže Ptuja. Naš župnik Šmit je strastni agitator za Ploja in sovraži vsacega kdor ni za tega nedolžnega hofrata. Enemu sedu je iz golega političnega sovraštva prevedal, mleko dalje jemati. Naprednjaki ne pustite se zapeljati od politikujočih farjev!

Sv. Bolfeng pri Središču. Zadnjo nedeljo oznanjeval je župnik Zadravec raz priznani volilci naj pridejo pred volitvijo k njemu, čim napiše v volilne listke ime tistega kandidata, katerega morajo voliti. To je res, preveč! Dvojni pregresek tiči v tem ravnanju. Prvič zlorablja župnik s takim počenjanjem božji hram, omadežejo sveto cerkev, se zoper stavi škofu in papežu. Drugič pa prezira nov volilno postavo, ki preprečuje vsako nasilje glede voliltev. Taki nesramni hujščki v farški suni spadajo v ječo in mi opozarjam višjo oblast naj stori svojo dolžnost. Fej hujščka!

Velika Nedelja. Dragi „Stajerc“, kot sta človek ti naznjam, da še nisem take bedare videl kakor zadnjo nedeljo. Bil je namreč nas shod hofrata Ploja. Kaplan Ozvatič je Ploj že prejšno nedeljo pot pripravil. No prišlo je okoli 200 oseb obeh spolov. Tudi 5. t. m. v cerkvi Ozvatič omenil, kako naj se voli. To je čital na prižnici neko pismo, katerega manekdo zaradi njegove bedarje pisal. Ako kdor Ozvatiča malo na njegove grehe opozori, potopev to takoj na prižnici. No, tudi v nedeljo bil Ozvatič Ploju desna roka. Kvasil je vsem goče, in seveda so mu njegovi podrepniki svoji temi ploskali; zlasti sta bila zajed Megl Jaka iz Trgoviča in Skupac iz Senečč, ki delata kotače na tri voge. Neumni Ozvatič je tudi kvasil, da imajo nekateri kmetje cele kopije otrok. Kaj tebe brigajo otroci? Ali skriblj zanje? Ploj je seveda zopet ljudem med okoli ust mazal in odobravali so mu nekateri zasledljenci, ki še verujejo farški lažnivosti. Posebno trgovški župan se je mazal okoli Ploja kakomaček okoli vrele kaše. Ploj je vse omenil, kako vrabci žvrgljajo in žabe reglajo, le svoj stališče glede nemškega jezika je „pozabili“ na jasnit. Seveda, Ploj si pač misli: ako kdor tudi ne zna nemškega, popovsko-dohartske žape pa le zna polniti! No, vsak po svoji volji! A Bog razstavi duh volilcev, da bodo 14. maja oddali svoje glasove le za našega kandidata velezasluženega Jos. Orniga v Ptiju!

Okraji Šmarje-Rogatec-Kozje

Edini ne od dohtarjev ne od farjev odvisni kandidat kmetov obrtnikov ter delavcev je

Andrej Drofenig

posestnik v Kačjemdomolu.

O „kandidatu“ Žurmanu smo dobili iz anonimnih in podpisanih pisem, ki bi žurmanu hudo ogrdili in tudi k temu prisilili da bi odstopil od kandidature; — ali mi objavimo teh dopisov, ker se nam zdi, da oranje preostudno. Tako delo prepuščamo v planu Korošcu. Vendar pa bi Žurman pač storil, ako se ne vtika v javnost, ker ga je precej dobro poznajo! Razumete?

Iz Buč pri Kozjem. Vzemi, dragi „Stajerc“, tudi od nas Bučanov par vrtic. Naznani moramo nekaj od naših črnuhov, ki tako bu mešetario za Korošco. Teh mešetarjev je zl. Župnik Janez Stojko, Jakob Bohva in Janez Božiček, zadnja dva cerkvena ključarja. Naš župnik je dobil nekaj spisov od faranov, da ne opravlja v redu božje službe. To je resnica. V budem mrazu po zimi traja božja služba po 2 uri in nikdar ne pride ob tistih, katerih je oznanil. 21. aprila je zaročen, da bude Buča preje rajske, zdaj pa so živi po Seveda, fajmošter na fehtu vse, kar rabí za svoji dve kuharici, po fari in zato je seveda „raj.“ Peklenska pa je fara zato, ker

ljude ne pustijo več za nos voditi od črnuhov. Črnuhi so priedili pri nas tudi volini shod in je prislo veliko ljudstva. Med drugimi sta prišla mešterarji tudi kojzanski kapelanček in dohtar Jančko. Krepki možaki pa so se zoperstavili hujšanju in so vpili: „Proč s Korošcem!“ Na celem shodu ni bil drug za Korošca, nego fajmožster in njegovi dve kuharici ter nekaj mlečnih farovških podrepnikov. Najdalje je zadnjo nedeljo župnik oznanil, da bode 2. maja sv. mašo služil v ta namen, da bode Korošec izvoljen. To je lepo! Politikujoči duhovni, kaj ste npravili iz božjega hrama? No, nam je že Bog pamet rezsveti in vedeli bodo, koga naj volimo! Korošec naj gradi na prve gnoj kidati, da bode razum kmetsko delo, potem naj se pusti voliti za poslanca. Mi kmetje vemo, kogo bodo, volili. Naš kandidat je naš tovariš — kmet Andrej Drosenig. Vsi zavedni kmetje napišemo to ime na listek in dobro bodo delali, da se po kaže enkrat kmetska volja. Volitev je tajna in nikd ne sme groziti zaradi volitve. Korošeca naj volijo daščen svuži, mi kmetje pa imamo svojega Droseniga!

Občinski tajnik F. Došler in njegovi tovariši izrabljajo svojo službo za agitacijo za Žurmana. No, Žurman je tudi občinski tajnik, čeprav je ljudem še presneto malo zastonj naredil. Nam tudi na tem nič ležeče, da se zavzemajo ti možkarji za Žurmana. Ali to ne gre, da zlorabljajo svojo službo za to delo. Nekteri tajniki psejajo našega Droseniga pri razdelitvi volilnih listkov tako, kakor da bi bili naravnost podplačani od „Narodne stranke“. Zlasti pisar Franc Došler je v tem oziru tiček. Ta možkar je bil nekdaj naprednjak, ali zdaj je preškočil v stranko prvaških dohtarjev. Pri razdelitvi listkov psej Droseniga, tako da se bodo moral za svojo nesramnost pred sodnijo zagovarjati. Naj bi se raje bolj za svojo službo brigal. No, poskrbelo se bode, da se fantu jezik skrejsa.

Rogatec. Veliki prostori pri Brezinšku v Rogatu so bili napoljeni, ko je prišel v nedeljo popoldne tudi k nam kmečki kandidat Andrej Drosenig, da se nam predstavi in svoj program razvije. V poldrugo uro trajajočem govoru je vse za kmetijstvo in naš volilni okraj potrebitno omenil in objabil v slučaju izvolitve le rese želje svojih volilcev zastopati, vso narodno hujšanje pa drugim prepustiti. Ko je še g. Vidgaj govoril o nasprotnih kandidatih in vprašal, zakaj je g. Žurman iz okraj. zastopa izstopil, videlo se je, da so navzoči bili le za našega kandidata vneti. G. Vidgaj opisal pa je tudi mešterarja od Žurmanovega Oroslava Kušeca tistega „Musterkmeta“, katerega vsak pozna kot slab denar. Kušeco leta okoli, kakor da bi on kandidiral, na hiši pa niti oknov nima in vrane in srake tam mlade imajo, kje bi megel on s svojo familijo stanovati. Splošno ploskanje je Vidgaj pritrdo, da je po resnicu povedal. Razum 2 klerikalcev glasovali so vsi volilci enoglasno za našega kandidata Andreja Droseniga. V Rogaškem okraju pa ni polje za Vinkota Žurmana, ker tudi njega dobro poznamo.

Lemberg. Zadnjo nedeljo v poldan imel je naš kmečki kandidat Andrej Drosenig kmet v Kačjem dolu, tudi pri nas volilni shod. Prostori pri g. Zupančiču so bili napoljeni, akoravno se je sv. opravilo, koje je na Florjanovo nedeljo v Lembergu običajno, odpovedalo. Govornik Drosenig je v mirnih besedah razložil svoj program in tudi popolno jasno razložil dosedanje napake na polju kmečke postavodaje. Ednoglasno Živijo je zadonelo po obeh sobah in v vezi, ko je govornik končal. Neki prismojeni klerikalec je trdil, da bi bil Drosenig za vse najboljši, samo sv. vero ne zna tako braniti, kakor dr. Korešec (Op. ur. Pri svoji Idi. Govoril je h koncu tudi g. Vidgaj o kričicah pri vojaščini in o drugih nedostatkih. Navzoči so navdušeno enoglasno sprejeli kandidaturo Andreja Droseniga in ga prosili naj v slučaju izvolitve neustrašeno deluje v smislu razvitega programa. Gospod Žurman v Lembergu ne bo našel pravega polju akoravno se bo Kušec še tako prizadeval lagati. Vete Vi šribarski kmet ali kmečki šribar kakor Vam je ljubše Vi ste se zmotili če ste Lemberg v Vašem potovanju kot zadnji kraj spoznali ali ste mogoče namenjeni tukaj Vašo kandidaturo pokopati, povabite k

sedmini in za trogarja le one podkupljene podle duše, nas pa ne.

Žujsem. Tudi pri nas se je minulo soboto zvečer predstavljal naš neodvisni napredni kmečki kandidat Andrej Drosenig iz Kačjega dola. Prostori pri g. Gajšeku bili so sicer polni pa vendar bi bila udeležba še veliko večja ko bi se bilo zborovanje bolj po širokemu razglasilo. Nad sto kmetov in delavcev je mirno in pazljivo poslušalo kandidatov govor in vsestransko priznanje je žel govornik, ko je koncem svojega govora priglihal v olilce z mučeniki. Rekel je: mučeniki so šli za svoje prepričanje v grozno smrt, ne durnju Vi volilci Vaše prepričanje samo zavoljo tega, da vstrežeti organistu, mežnarju ali kakem podkupljenim mešetru narodne stranke. Bodite možate in zapišite 14. maja tistega na volilni list do katerega imate največje zaupanje. Posestnik Žekar se je nato kandidatu za svoj trud zahvalil in navzočo oporil, do volitve pridno delati, da bo edini pravi in neodvisni kmečki kandidat A. Drosenig častno izvoljen na kar je enoglasno „Živijo“ po dvo-rani zadoneli. Vsestransko javila se je želja za več nemškega poduka na kar je kandidat pripomnil da naj kr. šolski svet v tem svojo dolžnost storiti in gotovo se bo opravičeni želji ustreglo.

Imeno. Pri Žurmanovem nekdajnem sosedu Janezu Drafeniku v Imenom zbrali smo se po dokončanem delu v pondeljek večer vaščani in naši sosedje v tolikem številu, da je bila prostorna soba in lopa napolnjena. Navzočih je silo tudi ena miza klerikalcev, med katerimi si je širokoustni gmajnski pot najbolj čovbe brusil, in ako bi ga kandidat sam ne bil branil, gotovo bi ga mi nesli na hlad. — Kandidat kmet Drosenig je razvil svoj program in pokazal da zares zastopi in ve kje in kaj potrebujemo kmetje in delavci. Govoril je tako prepričano, da je lahko vsakdo uvidel, da se to ni po kakem dohtarskem spisu naučil kakor Žurman. Klerikalci sami so mu pritrdirili, da ima izvrsten namen in dopadlo se je nam vsem, ko je končno rekel: volite brez pritiska le tistega, katerega Vam zdrava pamet veleva. Navdušeno so sprejeli po odhodu klerikalcev zavedni kmetje kandidaturo in obenem izjavili, da bodo delali kaj se bo dalo na to, da bosta tudi tukaj nasprotnika pogorela.

Okraji Maribor (desno)-Slovenska Bistrica-Konice

Kandidat vseh onih, ki hočejo gospodarski napredok, je

Ljudovik Kresnik

posestnik v Črešnjevcu.

Iz slov. bistrškega okraja. Veseli nas, dragi „Štajerc“, da nam priporočaš kmeta Kresnika za kandidata. To je mož, ki ne živi od tujih žuljev, kakor „Fihposovi“ kandidati. Od ranega jutra do večera se mora naš Kresnik truditi, da mu je mogoče visoke štibre plačati. „Fihpos“ pa vpije, da so le njegovi kandidati dobri. Seveda, „dobri“ so pa, ne za kmeta temveč za požreščne farje, ki so dobili šele zdaj zopet 5 milijonov večjih plač. Kmet in obrtnik, ti pa le plačuj! Ako si posodiš denar, plačaš 7 do 8% obresti itd. Tako ne more iti naprej. Zato volita kmeta Ludovika Kresnika v Črešnjevcu, ker on ve, kje kmeta čevelj žuli.

Sv. Martin na Pahorju. Kandidat Kresnik je držal tukaj preteklo nedeljo zelo dobro obiskano zborovanje. Navdušeno se je sprejela Kresnikova kandidatura. Na delo, — kmet za kmeta!

Okraji Maribor (levo)-Sv. Lenart-Ljutomer-Zg. Radgona

Odvod vseh političnih neumnosti neodvisni kmetski kandidat je

Franc Senekowitsch

posestnik v Leitersbergu.

Sv. Kriz nad Mariborom. 21. aprila je imel pri nas shod znani paradi-kmet Roškar. Povedal je, da bode učitelje odpravili, ker ti učitelji po njegovem mnenju le burke podučujejo. Rekel je tudi, da bode šolo skrajšali in da bode duhovščini plače znižali (glej, glej, kaj pa bo „hauptman“ klerikalcev, kaplan Korošec k temu

rekel? Pravil je tudi o draginji mesa itd. Ali vse prazne besede mu ne bodo pomagale. Mi smo naprednjaki in ne bodo pozabili, da so vrgli klerikalci duhovništvo 5 milijonov naših dakov v žrelo. Zato bodo volili Franca Senekowitscha!

Sv. Lenart Slov. Gor. 5. maja je obdržal gostilni g. Sarnitz naš kandidat dobro obiskano volilno zborovanje. Predsedoval je shodu g. Ferd. Gollob, župan iz sv. Trojice. Temeljito je razložil naš kandidat Senekowitsch svoj program in burno odobravanje je sledilo govoru. Navzoči volilci so sprejeli ednoglasno kandidaturo Senekowitschovo. Lé mežnar je bil proti. Na delo, dvanašta ura prihaja! Na delo!

Okraja Celje in Vransko

Kandidat naših somišljenikovje

Jos. Vodopiutz

oskrbnik graščine Schönenegg.

Iz Gomilске. Dragi nam „Štajerc“, sprejmi par vrstic iz naše lepe Savinske doline. Še veliko lepša bi bila, ko bi ne imeli toliko hujšačev. Dne 5. maja imeli smo službo božjo ob 6 uri zjutraj. Ali na meste Kristusovih navkov, predlagal je nam župnik Franc Skorjanc samo o volitvah, tako da nam se je preneumno zdelo njega poslušati. Kaj je nas takih da so nam odpadle tiste debele deske raz oči, da vidimo, ko nam je Bog dal lepi vid, morali smo zapustiti hišo Božjo in šli po krčmah iskat Božje kapljice ... To so lepi duhovni, to je lepi nauk! Kdor ne trobi v njihov rog, ta je „brezverec“, „nemčur“ in Bog si ga vedi kaj še vse. Taki duhovni, ki hišo Božjo za politiko rabijo, so sami krivi, da vera peša. Ali vera je njemu deveta briga, samo da je njegov trebuh lepo okrogel in oblije njegovo napeto kakor polna luna. Na vse to pa še hoče imeti polno blagajno tisočakov. Za danes toliko! Mi pa volimo našega Jos. Vodopiuza!

Neustrašen Faran.

Okraji Borovlje-Dobrlavas-Železna Kaplja in Liperg

Naš kandidat je neodvisni, napredni

Frid. Seifritz

veleposestnik v Miklauzofu.

Gutštajn. Ljubi „Štajerc“, tudi ti moraš izvedeti, kako se nam je prišel kandidat pravokov in slabih farjev Grafenauer predstavljati. Imel je v Steklavi gostilni pri fari shod. Druzega ni vedel, kakor po „Štajercu“ udrihati. Rekel je, da je boljše kuga v deželi nego „Štajerc“ v hiši. No, od „Štajerca“ pač še ni nikdar žival končala. Pač pa smrdi iz nekaterih prvaških farovžov že grozno po kugi. 28. aprila je prišel ta zmešani orglar Grafenauer k Blatniku pri Gutštajnu. Pričel je praviti, da to ne bode šlo, da bi se dača na vino zmanjšala. In tudi Brejček je o temu legal, češ da pozna predobro postave in da vše, ne bode z našo prošnjo nič. Ali glejte, 25. aprila pa že je bilo potrjeno, kar smo zeleli. To se je zgodilo brez Grafenauerja in Brejca. Ta prvaški Brejček je tudi rekel, da se moramo sramovati, da smo delavci. Seveda, vse ne moremo biti dohtarske pijavke; kdo bi pa potem na fužinah delal? Proč s prvaki! Mi gremo za naprednjaka Seifritza v boj.

Zitaravas. (V znamenju revolverja). Dne 5. maja so sklicali črnulti za Železno kaplo in Zitaravas volilni shod. Grafenauer in Brejček sta v Kapli najela iz Obirskega „leibgardo“ (estavljeno iz tepežev, ki so kakor razbojniki na polvelje strahopetca Brejca napadali naprednjake, ki so imeli srčnost, se zoperstaviti grdimi lažmi dohtarja Brejca in Grafenauerja, ki so v svoji zagrivenosti vlivali svoj besni strup na koroško učiteljstvo, deželni zbor in našega kandidata. Bilo je naših dovolj, da bi vse strahopetne tepeže, ki samo z nožem od zadaj ali s stolami in vrčkami znajo napasti ljudi, popihali, kakor vihar suho listje. Pa so bili mirni. Brejček pa je mrzalo, da bi se kdo zoperstavil njegovim nesramnim besedam in ožigolil njegovo postopanje, kajti čo bi prišli naši do beseda in bi odprli zapeljanim volilcem oči, spreobrnila bi se stvar in neprid Brejcu in tovariju. Tako pa je dal povelje: „Prostor naredite, vržite jih ven!“ Pa 40 tepežev ni moglo odpraviti 5 korajnih

mož, ki niso drugega orožja rabilni kot svoje roke. — Po „junaškem“ opravku v Železni kapli sta imela Brejc in Grafenauer predzrost, se vsilovati volilcem naše občine, v kateri ima svoj sedež naš kandidat, poštenjak Friderik Seifritz na Miklauzhofu. Pa se jim je napravil spomin, ki jima bo vzel za bodočnost vso veselje, priti v naš mirni kraj. Reklo se je, da je ta shod samo za volilce žitajske občine. Pa so bili k večemu le obirski tepezi, znani Novak iz Šinčevasi, par šentlipških rewežev z debelimi diljami pred čelom neki tukajšnji „Wildschütz“ fanatični udje „Trte“, sveta gospoda, med drugim „Lojzej“. Največ pa je bilo žensk in otrok. To so bili „volilci“ črne stranke. Bili so „voll des Endes Gerstensafes“, ki jim je „špendiril“ dobroščeni župnik. In so mu bili zelo hvaležni, celo Brejc se ga je precej nasrkal, kajti komaj je zagledal našince, ki so prišli čisto mirno v sobo (napolnjeno z jankami ženskega in moškega spola), da bi odgovarjal koncem govora na laži, je pretrgal svojo čenčarijo in jih je izrazil z besedami: „To je tisti N. N. iz Železne kaple, ter kazal s prstom na gospoda K. Na to so mu naši krepko odgovorili in v hrupu, ki je tedaj nastal, je imel Brejc priložnost, dati svoji „laibgardii“ — kateri so si pridružili nek znorel Tihocjan, udje slavne „Trte“ in neki zbesneli tesar, možkar kakih 70 let (sram bi ga imelo biti začenjati pretep kakor kak zaljubljen fant, ko ga zasačiji pri „oknah“) — kakor v Kapli povelje: „Ven jih vržite!“ Pa to ni šlo, kajti jauke stebre ne premaknejo. Prišli so orožniki, ki so stali pripravljeni, pomiriti vsak hrup, in Brejček, kateremu je srce ušlo nekam, kamor ne moremo pogledati (kajti on sam je bil izvrač), se je skril za njimi. Programa ti ljudi nimajo. Njih program je psovati učitelje, katerim se je zvišala plača, brez da bi se po višali deželne doklade. Naložil se je le davek na privatno vino in na najemščino lova. To kmeta in obrtnikov nikakor ne zadene, pač pa duhovniške in bogate kloštore, ki imajo v kletih „faslne“, medtem ko mora iti siromak v gostilno si kupit za krvavo prisluženi denar kak „firkelje.“ Njih program je nadalje, psovati deželni zbor in spleh vse, kar je ustavnova naša stranka dobrega in koristnega. Pnjejo nadalje gospoda kandidata našega na tak grad način, da bi se obračal mrljič v grobu. Celo bojkot na Seifrizovo pivo so napovedali. Gotovo jim je „Freibier“ tako ugajal, da nočejo nič drugzega več. „Einem geschenkten Gaul sieht man nicht ins Maul“ si je mislil oni, ki je bojkot pridigoval. Kako različno so vendor naši shodi proti onim. Slišiš le lepe besede gospodarskega pomena; naš vrli kandidat ne zgubi besedice čez nasprotnega kandidata, temveč razvija svoj gospodarski program. — Po odhodu iz klerikalne gostilne, koder se je vršil shod, smo šli naprednjaki v gostilno vrlega Martina Keuschlna. Tam sta razvila neustrašena gospoda Josef in Johan Krassnigg med burnim odobravanjem program napredne stranke, ter ožigisala izzivaško postopanje Brejca in Grafenauerja in sklenila se je od kakih 60 volilcev enoglasno rezolucija, da bomo vso našo moč porabili zato, pripomagati našemu kandidatu do zmage. Ko sta šla Brejc in Grafenauer, spremljavana oorožnika, na žitrajsko železniško postajo, smo tudi mi spremljali gospoda Krassnigg-a na železnicu. Gredé je potegnil Brejc na gospoda K., ki je šel z rokami v žepu svojo pot in prišel Brejcu po naključju malo preblizo, revolver ter grozil, da ga bode ustrelili! Na to je nastalo med nami silno ogorčenje. Zdaj je padalo psovki, ki bodo možemo ostale še dolgo v spominu. Tukaj sta pogorela popolnoma. Gotovo bo zdaj „Mir“ pisal, da je pijana druhal napadla „mirne“ volilce i. t. d. Molčal pa bode o zbadanju od strani Brejca in o revolverju. Pa ne pustite se slepit! Kmetje, rokodelci, delavci, pridite na dan 14. maja vsi, kar je naših, volite kot en mož in zmaga naša bo najhujša kazen za črne hujščake! Živeli naš kandidat Seifriz!

Sv. Vid v Podjuniški dolini. Ljubi „Štajerc“, dolgo že opazujemo delovanje našega dušnega pastirja, češkega Svatona, ali zdaj je dosti. Tvoja krtka bode imela, dragi naš list, veliko z njim opraviti. Svaton rabi cerkev edino še za politično hujškanje. 3. maja je pozabil pri božji službi na litanijski, ker je moral govoriti o volitvah.

Prejšno nedeljo je govoril na prižnici o volitvah in je pozabil, oznaniti prihodnje maše ter je storil to izpred altarja. Naravnost nezaslišano pa je to-le: 5. t. m. je povedal Svaton raz prižnice, da bode čital prihodnji teden vsak dan mašo in držal procesije, da se izvoli gotovo prvaški Grafenauer. To je nesramnost! Ali plača le Grafenauer cerkev in duhovnike? Mi kmetje se izprosimo odločno tako hujškanje in braniti se bodovali tudi na drug način. Poleg tega je Svaton tudi — policijski. Ko se prične mračiti, koraka po vasi kakor petelin na gnoju in gorje, ako zagleda po 9 urri kakšnega fanta; gotovo se stepa z njim. Ako je pa Svaton po takem boju utrujen gre v prvo, žalibog napredno krčmo in spije na en sedež 25 flašk Seifritzovega piva. V krčmi potem hvali umazane članke „S-Mira“, psuje dr. Grassl in uredaika Linhart. (Meni je pač vseeno, kaj govorijo pijani farški hujščaki o moji osebi; pasji bič je edini odgovor! Urednik K. Lnhart). Pri nekemu tukajšnjemu posestniku so 3 lepa dekllice. Fajmošček hlapca je tja rad zahajal. Župnik pa je postal ljubosumen, je šel k posestniku Maku in mu je prepovedal, češ da njegove hčerke ne smejo z nikomur občevati, razven z —? Ali gorje, velečastitega se je vrglo skozi vrata n — kakor se čuje — je naredil Svaton obljubo, da ne gre nikdar več k 3 dekleti naenkrat... Še nekaj o temu ēruhu! Svaton še ni 1 leto v Rikarivasi in zato ni volilec. Dobil pa je občinsko potrdilo in ima zdaj volilno pravico, ako ravno mu še 8 dni manjka, da bi bil 1 leto v občini. Preiskava bodo dognala, kje in na kakšni način je dobil Svaton to potrdilo (?!). Dr. Grosel je poslal župniku pismo, naj se oznaní, da se bodo koze stavile. Ali Svaton je dejal v gostilni da tega ne stori in je spil zopet svojih 25 flašk piva! Fajmošček, pripravili smo že možnarje, kajti z veseljem bodo streljali, kadar odideš. Opoval si tvojega hlapca, češ da je „farovški kozjak“, ker ni hotel iti po Grafenauerju. Ali ta ime pada na tebe, ti hujščaki prvaški črnosuknež!

Naprednjaki.

Okraji Velikovec-Staridvor-Svinec

Naš kandidat je vrli gospodar

Jos. Nagele

posestnik v Velikovcu.

Dopisi.

Sv. Ilij pod Turjakom. No, kaplan Luskar, če si res tako dober in nedolžen, kakor se delaš, zakaj te pa preganjajo ljudje? že v Vitanji bi se ti bilo slabo godilo, ko bi ne bil naglo pete odnesel. Tukaj te pa tudi ljudje tako ljubojo, da se jih je že več izrazilo, da toliko časa še v cerkev ne gredo, dokler boš ti kaplanče tukaj. Ako ti ne veš zakaj se moreš strahopete ljudi ogibati, ti pa mi povemo: zato ko nikjer ne daš miru, ko povsod ljudi zasleduješ s tvojim hudobnim srcem. Najbrže se le pravilno ravnas po besedah: preganjaj svojega bližnega in škoduj mu, kar ti je v moči. Pa mi ti bomo že eno zagodili in tvojim nesramnim pomagačem, ko nam le ne daste miru! Naj tudi priprsto ljudstvo izve, kake duhovnike imamo; kar smo zamolčali že par let, to bomo razglasili zdaj. Tebi kaplan Luskar bomo pa povedali povest o košenih harnadelnov, te bo go tovo zanimala, da boš vedel da se mi Tvojega obrekovanja ne bojimo. Ti črno-suknježi se res na vse moči trudijo in letajo semertertja, to vse pa za politiko in volitev. Kmalu bodo res mogle farške kuharice namesto farjev opravljati njih službo. Sicer je pa bilo že tako v cerkvi označeno, da se morajo novo rojeni otroci le dopoldan prineseti k. sv. krstu, zato ko popoldan ni nobenega črnuha doma; seve, če bi se pa primerilo da bi se slabotno dete popoldan rodilo, taki naj pa potem brez sv. krsta umerjejo. In ako bi se primerilo, da bi kdo na nagloma hudo zbolel, naj si tudi preje uredi, da bo dopoldan zbolel, in ne popoldan. Sicer pa tudi to ne bo nič pomagalo, ko kaplan Luskar tudi dopoldan noče iti več k umirajočim ljudem, kakor so se zdaj godili trije slučaji. Povedali jih bomo vse z imenom, da ta nesramni fant zopet ne bo mogel tajiti. Na Tolstim vrhu je zbolela ena ženska v Matičovi koči; prišli so ga prosit naj

gre k nje na spoved. Vprašal je kaplau, akoli nje je še kdo drugi tam bolan, ko se mu je pokobčan reklo, da ne, je pa zarežal, da zaradi enegavolok samega človeke ne gre na Tolsti vrh, in žemaviti je morala umreti brez sv. zakramentov. V Dolaj, kaž je zbolela starca Steinauerca; kaplan tužnični hotel iti in starca ženica je tudi moralanci umreti brez duhovniške tolažbe. In tretji slučaj Strje se je zgodil pri našem županu g. Bedeniku, stal z Zbolela je njegova soproga, g. župan je poslal pravel svojega sina h kaplanu, naj pride njegovo ženo dipesan prevideti sv. zakramenti; ali kaplan ni hotel iti, župan je poslal še drugič, tudi ni hotel iti. Še bi je to na četrtek, in kaplan je rekel, na Ni počaka do sobote, ko bode šel v sv. Lenart, vabil mašo brati. V tretjič je pa šel sam župan in tukarja sicer k. g. župniku; vprašal je samo ojstvo: ucarje ali greste ali ne? In g. župnik ga je poslal edu in zopet k kaplanu; rekel je: če kaplan ne bo šel, in bom pa šel jaz! In ko je župan prišel v kaplanijo, poldar je pa dobil vrata zaklenjena; ali jih je kaplan je žalač zaprl, ali je pa bil zopet na agitiranju. Take stvari se godijo pri nas.

Sromlje. Dragi „Štajerc“, malo se kedaj čita, iz našega vinorodnega kraja; in kaj nemik, z temu krivo? Saj veš, klerikalna gonja! Vsi kateri tebe berejo bodo vekomaj pogubljeni — podrije naših za politiko vnetih fajmoščkov. Imamo pa še enega posebno vnetega dr. Benčavičevega petolizca in to je naš gosp. župan, aj dr. v Sromljah, namreč Am. Petau. Ta visoko častni, že potrebni padišah si je v svojo puhlo glavo vkelj, da dr. Benčavič mora biti poslanec, in da neri kedo ne bode se udeleževal njegovih brezposmemembnih čenč in kedo ga ne bode volil, bode tibi gotovo zapadel večnemu pogubljenju. Pa še se b drugo lepo lastnost ima naš dični „gospodine, na župane“ — ah pije ga rad „Vince je sladko, jti se teče prav gladko“, tako pravi starca pesem in taj po našem županu padišah ima posebno veselje izpolnjevati zapovedi vinskoga boga Baha, in kadar usteres se ga naleže ta gospodine — (in to je vaški pri dan dvakrat) takrat pa meče ogenj in žveplo okat na tebe in vse tvoje čitatelje, tedaj je pravi in u far prvi pretepač. Ima namreč tudi župan gostilno sred in še več drugih obrt, in ako se kateri ubogi žravnivec zmoti in začne govoriti o čem drugem, to am kakor o Benčavičevi politiki, tedaj joj in gorje Benča za njega; če ni takoj lepo tih je takoj napadenik, na mestu. Ima namreč za vsako malenkost pravljeno naš župan in gostilničar dva sina, dva stnik, psa, nazadnje on in njegova gospa poleg prični svečnike. Zavoljo svoje surovosti se je naš dični župan že večkrat moral nekje pri okrajini sodil na njeni oglasit in ga baje tam že dobro poznajo podle kot jako „olikano“ osebo, kar se tiče pretepor drag in zmirjanja. Sliši se tudi da bode tudi sedaj reže mogel iti kašo pihat? Ali kaj? No gospodine očno padišah, to je krasna politika dr. Benčaviča in tudi geslo smešne zvezze pri vsaki priliki in tekeli shodu: pretep in surovost! Za zedaj to drugo kratek več.

Sv. Janž na Dravskem polju. Uredniki in apnaročniki „Fihposovi“ bi pač zaslužili, da se! I jih nababe v kanon in spusti med divjake. Ne smramost je, da piše ta cunja, da so „Stajerci“ sani žani“ le šnopsarji. Menimo, da je med „Fihposovcih“ več šnopsarjev kakor povsod druge. Laža poglejmo plodove neumnih teatrov! Tebi „Štajerc“ pa kličemo može: Bog te še živi, ker je, kdelas tako pridno za prepotrebno nemško šolo, učan Mi, kateri smo že kaj po svetu skusili, vemo akor kaj pomeni znanje nemščine. Bog daj, da ne bi si pri klerikalna hinavščina več zavladala! Bog živi, kaj tebe, ki držiš z reveži! Mi kmetje bodemo volili bil našega Jos. Orniga. Bog daj zmago! Farani nosunki

Sv. Jakob Slov. Gor. Par vrstic, dragi „Štajerc“, ti hočemo naznani iz našega kraja. Grozno je se sovrašči se s sebi nakopal, ker si našega organista, kaplana Rabuzo in komedijanta Zinara za množico prijel. Kajti resnice se bojijo ti ljudje, neteskaj. Res pa je bilo vse, kar si pisal. Kaplan pridi, poguje vedno proti tebi, — gospodje pa te smejajoči citati. Črni fantič je 14. aprila ljudje jezik z tem presedo, da so vse norci, ki čitajo „Štajerc“ in Brez No, maček naj le civili, mi mu bodemo še našni du rep stopili. Naš organist še vedno ni poboljšal spod svojega petja. Naše tercijalke imajo še vedno vnikna „štimate“, kot da bi mačke za rep vlekel. Ne zaupajo pomaga vse nič! Res je, da zdaj Ziner več ne ženi pohodi v farovž; nasprotno pa hodi zdaj Rabuzek ženemu k njemu na dom, „poizvedovati“; menda hodi litvo).

nosti njega in Tončko na zakon pripravljati. Mi želimo jima seveda ne bodo napravili prekola. Naše bralno društvo meni baje nujni za spomlad neumnost za klerikalke. Tuj kar je društvo, je pri nas vse narobe. Ali sami ljudje ne bodo hodili na Rabuzove litance...

Stranice pri Konjicah. Župnik Gašper je bil neroven in nam je poslal ta-le modri popravek: V zmislu § 19. tisk. zakona zahteva pisani, da sprejemete sledeči popravek z oznako na Vaše poročilo „Stranice pri Konjicah“ štev. 17. Vašega lista z dne 28. aprila t. l.:

Ni res, da „je na velikonočni ponedeljek ubil g. župnik Gašper Kačičnik oba cerkvena služnika na obed“; res pa je, da cerkvenih služev pri župniku Gašperju Kačičnik na obed ni bilo. — Ni res, da „se je pri tem ubilo tako, da g. župnik Gašper ni mogel popoldansko božje službe opraviti“; res pa je, da je župnik Gašper Kačičnik opravil litanijsko popoldansko službo božjo, takoj po sveti, kadar se je bilo oznanile. — Stranice 29. aprila 1907. — Spoštovaje Gašpor Kačičnik, župnik.

O pomba: Hm, zelo verjeten pač ni ta pred popravek. Malo čudna je „popoldanska sveta božja“, ki se takoj po maši (dopoldne) ozari. Sicer pa smo povedali župniku še marmurki družega in to ne popravlja črnosuknež. Še ve zakaj.

Iz soteske doline. Predragi „Štajerc“, ne sumer mi, da te nekoliko nadlegujem, in se Ti sumem tudi jaz, ne kot Tvoj naročnik, ampak v tib opazovalec, dvigajoč se iz kužnih megelj, ki se hranijo v tem posavskem in soteskem tunu, napolnjene od prvaškega klerikalnega duha. Tuj si že jaz nekaj odkrito povem, zakaj ravno tuj po Tebi dragi moj „Štajerc“ tisti črnozueč tako neusmiljeno udrihajo: To Ti je „Štajerc“ lerpib, ki je še ne pred dvemi leti privandal iz Kranjskega, neki imenitni strokat dr. Benkovič, ki je postal v tem kratkem času farovski „kmet“. Ta imenitni gospod, druži sredetve nevede, kako bi mogel doseči sedež v državnem zboru, osnoval je s temi črnosukneži tudi amešno „kmečko“ zvezo. Evi to jo! Gosp. dr. Benkovič na krmilu, č. g. župnik N. predstavnik, č. g. kaplan podpredsednik, g. N. cerkveni ključar zapisniker, g. N. drugi ključar namestnik, g. N. organist, farovški starešina in najti svetovalec, zdaj pa še pride mežnar, kot vratar in policijski uradnik, pa skoraj bi bil posabil na najvažnejšo osebo v tej semešni zvezzi, popoldiščno farovško devico-gazdarcico. Kaj naj bi dragi moj, od tih vseh mogočnež te — „stere“ povem? Njih velikodnošč ravnanje, in vlogo vedenje in prilizovanje proti ubogi kmečki gospodini (smešni zvezzi), ali pa njih nasprotnikom. Prtekel je iz Kranjske dežele neki nepoznati apostol, da bi učil tukaj naše zaslepljene aboge, takor in imenuje gmajne in kmete. To mi je bil apostol in učenjak (za kmečki zarubljeni leri)! Povejte mi, dragi moji črnosukneži, fajnštri in kaplani itd.! Vi njegovi poglavjarje in svečni zaščitniki: Ali ste Vi namestniki Kristusovi? Jaz gotovo mislim da ne! Za oznanjenje Jezusa Kristusa je bil poslan Janez Keršnik takor za Vas dr. Benkovič iz objubljene dežele, kateri je oznanjeval nauke Gospodove, kman in izprašovan je bil od modrih glav takor bi mogli gospode Vi biti: Kdo si ti? ali si prerok? ali si Jezus Kristus, katerega pričakujemo? „Jaz sem glas vpijočega v puščavi!“ je bil njegov odgovor. Ako ste se dragi moji črnosukneži malo zdrave pameti, zdramite se tudi in vprašajte svojega, veleustnega apostola, ki je sedaj „lerpub“, naj on pove kdo da je, ali je za Vas „Mesias“? ali je za nas takor sam pod različnimi zrcali kakor zaščitnik smrtstega stanu se slika? Ne! Pod Vašim zaščitnikom molza on debelo kravo, to je nas ubogo gaujol! Kako so ti veletrebuhneži gg. župniki, ki tem pa ni treba veliko govoriti. V Kapelah pri Brežicah živi kot župnik trebnast in veletrebuški pastir pod imenom Karol Preskar. Sedaj je res, po mojem prepričanju, za domovnika poklican, ali kaj pomaga to! Zakaj pa ne župnik svojemu faranu in zvezni podložniku (kaj se tiče vere) ne pa podložniku in sužniku (kakor bi on komandiral za volitvo). Kapelci imajo veliko zaupanje do Šta-

jerca, kar gospodu glavo beli, na prižnici, kakor v spovednici, posebno pa še, ker g. župnik v spovednici nauke deli, ne od spovedi torej od političnih stvari, deli njim — devicam krščanske knjige za berilo, v katerih je vedno priložen oglas vsljenega kandidata dr. Benkoviča. Je to gospod Karlek Tvoj poklic! Dragi somišljeniki! Volite po zdravi pameti in zahvalite Bogu, da nismo sedaj na Ruski pokrajini, ker tedaj bi po sedanjem farovškem pritisku, bil dr. Benkovič ministrski svetnik. Naj torej voli mož moža, ne po lepi suknji, samo le po osebi in po stani, katerega pod prisego zastopati je sposoben. Že dolgo opazujem to volilno stališče in izrečem samo to, da jaz bodem v sili volil rajši vsacega drugega kakor kmečkega vampirja, prvaškega dohtarja! Tih opazovalcem.

Sv. Lovrenc nad Mariborom. Dne 28. aprila je imel pri nas pri „Skačaju“ volilni shod, kujarski mojster Ivan Rebek iz Celja. Ako ravno je bilo res zelo slabo vreme, se je vendar nekaj ljudi zbralo, bili so od vseh strank, večina je bila napredna stranka in malo nazadnjakov. Kaj zadeva njegov govor ni bil preslab, le to se nam ni prav dopadol, da bi rad samo slovenski jezik v ljudske šole upeljal, kaj bi pa gotovo ljudstvu le škodovala, ker bi težko s sosednem narodu občevali. Ja dragi „Štajerc“, ko je Ivan Rebek svoj „volilni program“ skončal, ga vendar eden od tvoje stranke vpraša, kakšne stališče do bo zavzel, ako bi naprimer izvoljen bil za poslanca, ja in on nam razdene, nekaj od „neodvisne narodne stranke.“ Ja ljubi Ivan, neodvisne stranke mi ne poznamo, ker ta more gotovo le klerikalna biti, in kako smo izvedeli, so te v Mariboru v „Narodnem domu“ postavili za kaandidata, in ker te tudi „Slovenski gospodar“ jako priporoča, tedaj si gotovo klerikalec. Ja dragi volilci, tedaj pozor! Kaj bi pa bilo, ko bi tak v državnem zboru prišel, in bi naprimer kak mlečozobni kaplanček predlog stavil, naj bi se še duhovne plače povisale, tedaj bi gotovo tak poslanec še pridal: „in en miljon za jaškeku kuharje.“ 14. maj se nam bliža tedaj volilci, dobro si premislite, koga boste volili, in ako klerikalizem spet večinoma ima v državnem zboru, tedaj smo spet za celih 6 let njihovi sužnji; na noge tedaj, zdaj je čas, ne zamudimo ga. Volilec.

O pomba: Mi priporočamo našim volilcem, da volijo naprednega nemškega kandidata g. Markla.

Hrastnik. V spominu imam še besede gospoda Linharta, ko mi je dejal dne 19./10. 1907: „N, zaupajte, ne hvalite preveč, temveč poglejte jih preje v pravi luči, kajti tisti, ki se delajo največji ljudski prijatelji, so največji sovražniki zboljška plače rudarjev“. Takrat nisem verjel, a zdaj je to razvidno. Oglejmo si znanega rudarskega „prijatelja“ Roša: Ta „prijatelj“, kakor se sploh zdaj sam imenuje, hoče zdaj biti kandidat kmetov in rudarjev, misleč da so rudarji že pozabili kaj je lansko leto med štrajkom rudarjev pisal judem na Dunaj, kako je ta prijatelj nasprotoval v Hrastniku nemški šoli, svoje fante pa da izučiti nemščine. Ta sultan, ki misli da rudarji in kmeti niso brali o njemu, čeprav zaščitnik je on, — da je zaščitnik le nesramnih pijanih ubijalcev, zaščitnik neumnih pijanih pretepačev, ki svoje žene, svoje nedolžne otroke po krivem prav po žensko pretepavajo in preganajo, tako da se morejo revice v smrtuem strahu skrivati in hrane ter prenocišča iskati pri tujih ljudeh. Ta sultan s tigrovim srcem, ki je že dostikrat na svoje oči videl te svinjajice, molči, gleda in še celo laska, prilizuje se takemu svinjarju, samo zato da za njega agitira, in da mu nosi vsak dan groše v njegov zep. Ta sultan je že najbrž pozabil, kaj je rekel pred dvema leti, ko še ni eden teh pijancev trobil v njegov rog: „Ja“, rekel je, jaz bi že spravil take norce v varni kraj, ko bi se demokratov ne bal“. A zdaj, ko tisti pijanec mu liže pete, ko zmiraj večjel vse zapije pri njem, zdaj sme delati, razgrajati po Hrastniku kakor hoče. A povemot g. župan, da težko že gledamo to svinjarjo, in te bomo tudi prisilili, ako si ne boš sam v pravem času domisil, da boš naredil s tem konec. Gosp. župan, ali čakate da bo katega ubil, kakor Uršč? Kaj? Ne čakaj tega! Ja Roš, naravnost ti povemo, da tacega zaščitnika ne potrebujemo za poslanca. Torej proč

s to kandidaturo! Poglejmo tudi malo v delavski konsum, in Kožela! Ko je pred dobrim letom iskal pomoč pri demokratih, je napredoval konsum dobro, a zdaj, ko Kožel rad v glažek pogleda, in ko ima Roš za zaščitnika, je v konsumu vse narobe; ljudje mrmarjo, in se prestavljajo v drug konsum, komijev bo kmalu več v njem, kakor odjemalcev. No seveda konsum zdaj Roš pomaga!? Konsum in Kožel pa Rošu, pač gliga vkljup štriba! Radovedni smo čeprav bo črez par leti konzum? Kmeti in rudarji.

* * *

Št. Lipš pri Žaniku. Gospod urednik! Misil sem, da bom mogel spet enkrat vstreči in nakopičenega materiala o Lozeju. Pa sem račun brez krčmarja — pardon! Lozeja — naredil. Ta človek se je namreč predznil, odgovarjati v št. 17. „Š-Mira“ na moj dopis v št. 16. Štajerca pod zaglavjem „St. Lipš“. A jaz ne morem popred pisati o drugih rečeh, predno ne odgovorim Lozeju na svoje babure. Moder človek bi v enakem položaju kakor on sploh ne zinil besedice, skril bi se v najzadnejši kot, kajti aram bi imelo biti duhovnika, da je oskrnil sveto božično noč s posvetno agitacijo. Pa črnuhi in sramljivost, Lozej in modrost! Kdo se smeje? O modrosti Lozejevi se govorijo čudne reči. Ogovor njegov je kakor duh, samo z razločkom, da mu s telesom vred še primanjkuje um. On sploh razumel ni naš članek, sicer ne bi mogel pisati takih čenčarij. Zdi se mi kakor otročej. Lozej, bodeš še moraliti se učiti k „te majhnum“, kakor si se sam izrazil! Čečka mnogo, a poglavitne stvari, katero smo mu očitali, to je agitacije o božiču, se izogiba kakor mačka vroče kaše. Je pač težko, tako počenjanje opravičiti. Velike pameti pri njem itak nisem pričkal, pa da je ima tako malo, me je vendar prenenetilo. V „Š-Miru“ se zopet nadaja, da je malo svetnik in sicer zato, ker je „Štajerc“ pisal, da ni Logika Lozejeva, kje si, da te ne najdem? Pravi nadalje, da je on le preveč tih in mirem in da morajo duhovniki svojo slabo politiko nadomestovati z drugačno, krščansko. Bas slaba je njih politika, kajti povzročila je že brezmejno nesreča, a treba je ni nadomestovati ne z krščansko — ker mi poznamo krščanstvo teh gospodov — ne z drugo. Zakličem jim le besedo: „Roko proč od politike!“ in končujem z besedami Feliksa Dahn, ki pravi: „Duhovnik, ti ne počnaš drugega občestva, nego občestvo svetnikov, ne drugega kraljevstva kot nebesko, ne druge armade, nego armado angeljev. V nebesih si osnovaj svojo državo, možem preputiti deželo Gotjev!“

Dober kristijan.

Novice.

Volilci pozor!

Držite se natanko sledenih velevažnih dolob:

1. Kaj mora imeti volilec?

Vsek volilec, ki stoji v volilni listi, mora dobiti legitimacijo in uradno glasovnico. Kdor tega ne dobi, naj gre na občino in naj to zahteva.

2. Kaj potem storiti?

Vsek volilec naj napiše natanko na glasovnico ime in priimek ter stanovnišče kandidata! N. p.: Josef Ornig, Ptuj ali: Ludovik Kresnik, Črešnjovec, ali: Andrej Drofenig Kačjič, dol itd. — Ime mora biti natanko napisano.

3. Kakose voli?

Volilec pride ob določeni uri na volilče. Prinesti mora seboj legitimacijo in glasovnico, na kateri je napisano ime kandidata. Ako je napisal prej drugačega kandidata, ga lahko prečita in napiše ime našega kandidata. Ako je izgubil glasovnico ali pa legitimacijo, zahteva lahko od komiserja drugo. Veljavne so le uradne glasovnice s pečatom glavarstva.

4. Ali je volitev tajna?

Volitev je tajna. Nikdo ne sme pogledati, koga ste zapisali na glasovnico. Kdor to vkljub temu storiti bode kaznovan. Tudi volilna komisija ne sme pregledati glasovnico.

5. Ali veljajo pooblastila?

Ne! Vsek volilec mora sam oddati svojo glasovnico.

6. Kakšna je volilna prostost?

Po postavi se hudo kaznuje, kdo hoče podplačati volilca ali se pusti podplačati ali grozi zaradi volitve. Tudi pijače se ne sme plavatit zaradi volitve.

7. Kaj napraviti z legitimacijo po volitvi?

Po volitvi se ne sme zavreči legitimacijo. Treba je shraniti legitimacijo, ker pride gotovo do ožjih volitev!

8. Kdo s me biti na volišču?

Stalno smejo ostati v volilnem prostoru le člani volilne komisije. Tudi pri štetju glasov smejo biti člani komisije in od glavarstva imenovani zastopniki strank na volišču. Volilci pa oddajo svoj glas in se morajo potem odstraniti iz sobe. To velja za vse!

9. Kaj je naša dolžnost?

Da se ne pustimo hujskati, prestrašiti, da volimo ednoglasno napredne kandidate, da smo edini, da pridemo vsi naprednjaki k volitvi.

Volilci, na delo!

Zaupniki pozor! Prosimo vse zaupnike volilnih občin na Štajerskem in Koroškem, naj nam takoj po volitvi izid televiščno naznajo. Telegrafirajo nam naj: koliko glasov je bilo oddanih, koliko za naše kandidate, koliko za nasprotnike!

Cesar in kmet. Pri dvornemu obedu dne 27. aprila je dejal naš cesar poslanec dr. Schreijer: „Kmetijstvo je temelj vsemu našemu gospodarskemu življenju“. Tako misli naš cesar o kmetu! Naši pravki pa hočejo biti i zanaprej jerobi kmetovi.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Klerikalno krščanstvo. Celo divjakom je mrljč sveta stvar: našim klerikalcom pa ne. V ljubljanskem „Slovencu“ čitamo notico o smrti našega Sellinschegga. V tej notici vpusuje farška cunja pokojnika. Res, prave hijene se skrivajo pod klerikalnimi talarji!

Nemška šola v Hrastniku. Te danji so pričeli z zgradbo nemške šole v Hrastniku. Sultan Roš se dela zdaj zopet prijaznega. Tudi čez Rošovo trdo glavo se da kaj napraviti!

Iz Obriža se nam poroča: eden najzagrizjenejših pajdašev prvaško-farske baude je tesar Ivan Čerček v Obrižu. Ne samo, da opusje vsačega, kdor ne trobi v črni rog in kdo je pristaš našega lista. Ali ta Čerček pozabi tudi rad, kaj je „moje“ in kaj „tvoje“. Tako je iztrgal pred kratkim posestniku Ivanu Kovačiču vabilo za shod iz rok. Poleg tega mu je pretil, da ne bode smeli Kovačič več na občinskem pašniku živine pasti, ako ne voli hofrata Ploja. To je pa navadna grožnja in zato je že napravljena kazenska tožba proti Čerčku. V luknji boste ta možitelj premišljeval, koliko mu pomaga prijateljstvo za hofrata. Pri tej priliki opozarjamо pristaše, naj vsacega tega nasilne brez usmiljenja sodnji naznajujo. S takim falostvom budemо že popravili!

Pridno delo. Sprejeli smo sledeči takozvanii „uradni“ popravek: V smislu §. 19. tiskovnega zakona zahteva podpisani župni urad, da sprejmete ta popravek z cizrom na Vaše poročilo „Pridno delo“ v št. 16. Vašega lista z dne 21. aprila 1907:

1. Ni res, da bi bil župnik pri sv. Bolfenknu pri Središču zarohnel nad nekim ženinom, res je, da ni zarohnel nad nikomur, ampak je govoril dostojno. 2. Ni res, da bi bil rekел, „Kaj ravno to hočeš, ki tega Štajerca bere“, res je, da teh besed nikakor ni rabil, ampak je ženina in neveste svaril pred slabimi časniki. Župni urad sv. Bolfenka pri Središču dne 27. aprila 1907. Ivan Zadravec, župnik.

Obesil se je regimentni zdravnik dr. Svaton v Mariboru. Kakor znano, je pustil ta mož težko ranjenega dragonera Bernegerja pretepavati in je bil zaradi tega preiskavi.

V kleti utonil. Hlapec Mörт posestnika Fluherja v Št. Iiju Sl. G. je prišel 28. p. v klet, v kateri se je nabralo vode. Podpadla je hlapcu božast in je utonil v kleti.

Iz Koroškega.

Posurovelost nekaterih politikujočih duhovnov na Koroškem presegajo že vse meje. Župnik v Sagricu n. pr. je dejal: „Potomci tistih mož, ki volijo napredno, naj bi njih kosti iz groba izkopali in na gnojišče vrgli“... Res, čuditi se moramo, da ne požene ljudstvo z biči take farške divjake iz prižnice!

Bestje! Po vsem Koroškem znani župnik Drunec je iztrgal dvakrat iz groba na pokopališču križ, katerega je postavil g. Resman svoji pokojni ženi. Prestrašen se vraša človek: zakaj ta bestjalnost? Edino zato, ker je imel križ nemški napis. Grob omadeževati iz političnega sovraštva, to razume pač le zbesnli podivjani far. Beljaško okrajno glavarstvo je izjavilo, da ni imel župnik te pravice. Ali cerkvena oblast mu ni doslej ničesar storila. Ali bodo iz narodnega sovraštva res še naše grobove omadezavalii? Večui Bog, vdari s tvojo strelo v to grozno počenjanje razdivjanih bestij v človeški podobi!...

G. Paar v Globasnici očital je nesramni „Š-mir“ razne stvari. V zadnji številki smo objavili dopis, („poslano“) ki dokazuje vso podložnost „Smirovih“ očitanj. No, vsak pošten človek itak vede, da se je „Š-mir“ za ljubljanske porotnike skril, ker se boji vsled svoje lažnjivosti sodnje. Potem je očital „Š-mir“ g. Paar njegovo telesno izgledanje. No, ko bi se g. Paar meril s trebuhi raznih prvaško-farskih gospodov, bi pač ne mogel konkurirati. Faroški postopači, ki čeckarijo v „Mir“, so nabiti kot polni žakelj. Ali dotedenje dopisnik pač vsled svoje lenobne nima kaj za jesti in tudi njegova živina je tako suha, da z gorečo cigaro niti v hlev ne sme, ker bi se mu živila drugača vnela. Sicer pa le eno: „Š-mir“ naj pove imenje svojega dopisnika, potem govorimo s tem falotom naprej. Ali je morda župnik Hojnik dotedenje dopisnik? Potem je pač že pozabil, da ga je g. Paar pred 3 leti tožil in da je moral črnomuknez, 2000K plačati. Fantje, tiho!

Ustrelil se je trgovec Lager iz Velenja v Prevalu.

Gospodarske.

V povzdigo naše življenje. Takozv. „mesno vprašanje“, ki se pojavlja sedaj že par let na Dunaju, ki se kaže v pomanjkljivi frekvenci današnjega trga in v gibanju proti zvišanju cene mesu in ki končno doseže svoj vrh v želji, da se odpre meja in v prepreke izvor v Nemčijo, je napotilo c. kr. poljedelsko ministerstvo, da se je obrnilo z okrožnico na različna c. kr. kmetijska društva, v kateri prosi, naj se pečajo z vprašanjem, kako se naj pomnoži in dvigne naš živinorej in naj kakor hitro mogoče stavijo ministerstvu tozadne predlage. V začetku februarja je došlo tudi našemu osrednjemu odboru navodilo, naj se čim preje tem bolje posvetuje o toj stvari in naj potem poroča. Že 22. februarja je stavil osrednji odbor predlage, ki merijo na to, da se naša živinoreja kvalitativno in kvantitativno dvigne. Večina teh predlogov ni niti novega; na kratko izražajo glavne želje in zahteve, ki jih živinorejci zastopajo že leta in leta. Ker je živinoreja takoreko življenjskega pomena za našo deželo, bo zelo primerno, da tudi na tem mestu povemo nekaj o teh načrtih. Pozvan od c. kr. poljedelskega ministra je prosil osrednji odbor že dne 16. marca 1906 za izdatno zvišano podporo v povzdigo življenje, za licenciranje, za ogledovanje živine, za nakup zadružnih in občinskih bikov, za zboljšave hlevov in vzorna gnojišča, skupno za 134 000 K. Tem željam je c. kr. vlada deloma že ugodila. Tudi pri novih predlogih se je moral odbor držati teh zahtev, kar je samo ob sebi umevno in zahtevati tudi nadaljnih dopolnitvev. Take dopolnitve bi bile n. pr.: Pogostejše ogledovanje živine in sicer v čisto plemenskih krajih vsaki 2 leti, in mesiščnih vsaka tri leta, priznanje večjega števila nagrad v denarju v jedni kategoriji; ogledovanje volov; izdatno premirjanje živinskih hlapcev pri licenciranju, če so lepo ravnali z živino. Posebna pozornost bi se morala posvetiti izobrazbi kravarjev in volarjev, pašnih in planinskih mojstrov, kar se je sicer že začelo na šoli za planinsko gospodarstvo v Grabenrhofu, kar pa mora iti tudi dalje. Večja pozornost bi se morala obrniti na zboljšavo paš. Tukaj bi se moralno delovanje bolj razširiti, na primer z ohranitvijo in zbožjanjem sedanjih planin, z ustvaritvijo posebnih paš za mlado govedo. V srednjil in spodnjem Štajerskem bi se morale ohraniti in zboljšati paše,

84. občni zbor kmetijske družbe. Še vedno vejejo mrzli zimski vetrovi črez našo deželo in visoko v planinah še leži na višinah in v za-

kotjih visok sneg. Vzbujajoče se življenje pa se ne dá dalje zadrževati in kakor bodo začelo enkrat vse v naravi pogoveti. Vodé, ki so doslej ječale pod soročki, pa bodo veselo žuborele v srednjem pomladnem solncu. Enako bodo kritega zadovoljstva je menda širilo prav tako, ker ktemu od poslanca naših podružnic, kjer je udeležil obravnav 84.ega občnega zboru kmetijske družbe dne 3. in 4. aprila, vanje, ki se je vršilo v deželnih hiši, je dobro obiskano, da je nek poročevalci rekel, da bo posvetovalnica našega predstavnika stopa kmalu premajhna, če bo prihajalo občni zbor več odpolancev naših podružnic, se bo tudi kmalu zgodo, posebno če ponuja prekoračilo 10.000 in da lahko s trdno računamo, da bo število še vsako leto poskočilo. K temu bo posebno pripomogel menitev pravil, ki se je sklenila na občnem izgledanju, in ki še je le omogočila, da se bo družba lahko moderno in krepko razvijala. Na temu še pripomoglo drugo dejstvo, ki vedlo družbi nove sobojevnike na agrarnem. To je sklep občnega zborna ki načela održuje ustvarjanje. Glasilo lahko izhajalo za isto čeno vek se lab. Ne moremo si kaj, da ne bi navedli glavnih in utemeljevanja tega predloga. Porodnično je zelo dobro kazal na uspešno agitacijo demokratov, pri kateri jim zelo izdatno nihovo časopisje. Dobro časopisje imelo veliko korist. Govornik je potem razvračal vprašanje razširjatve družbenega glasila povdaranj, da je list izhajal že pod nadzorom Ivanom, ustanovnikom kmetijske družbe, teknik in splošno političnimi vprašanji. To je bil polnoma upravičeno, kajti list mora biti in svetovalec kmetskega ljudstva in prinašati vse, kar je zanj potrebno. List mora prenastrojiti tudi iz tega vzroka, ker vedno bolj napreduje in ker se njen delo bolj množi. Osrednji odber mora imeti da lahko v listu in z listom pogosteje svojimi člani in podružnicami. Agrarni stroj torej ravnati po vzoru svojih nasprotnikov in skrbeti zato, da si kolikor mogoče svoje časopisje. Stroški naj se pokrijejo z podporo. Ker je ta predlog zelo važen organizaciji, upa poročevalc, da se bo soglasno sprejel.

Glavni pogrešek v svinjereji. Man kmet je pričel gojiti boljša prešičja. Moral katerih je slišal ali čital, da dejejo z zobička, nego domača. Pravi uspeh pa je v obdobju kmetje s takimi prešiči samo leti in že tretje leto se pokažejo pomembni. Reja plemenitih prešičev se opusti in potem trdil, da tako pleme ni za nič. Se znašči v plemenu in ne tam, kjer se znači v reji. Kako se dela nadavno bi se moral? Kot kmetijski potovanci na Češkem in Moravskem — tako pise želja, reš — našel sem v sto in sto slučajih greške in zato bi rad na nj opozoril. Se daje pogreški niso izjemne, marveč skoraj skrbajoči. Kmet Koprivar, recimo, se je odločil angleške prase. Gre zato, da je posetnik, kjer se goji to pleme in puškov, večinoma od tiste svinje, tora in sestro. Ko ta dva dorasteta, pa jih pravljajo, mlađi prešiči uspevajo dobro in pravilno, kakšen dober uspeh pa je v tem več svinj za pleme, katere prepusti mrjascu. Vendar glej! Mlade svinje ali jijo, ali skotijo le malo mladičev, znajo teh mladičev vzgojiti, nemajte sploh je Koprivar popolnoma nezadovoljiv rodom in spet pravi okrog, da to ni za rabo. Angleško pleme opusti zato juje vnovič domače. Od kod prihaja to je Koprivarjeva prešičereja tako slabo. Od tod, ker je pripuščal mlade svinje, ki je bil njihov oče. Da se niso svinje pripisati se mora v prvi vrsti temu grešku. Živali, ki so si v sorodstvu, ne toraj pripravljati med slabo. To je naravnost, ker se drugače vse bolezni podredijo večajo. Nazadnje dobimo od takega

ne pokake. Kdor hočo imeti toraj mnogo pujkov in v svinjereji mnogo dobičkov, naj pri boljem svinjerejcu par prešičev, o katerih se zamore dokazati, da si nista pravem, predvsem, kipimo tu samo enega prešiča, a drugega pod dragod. Mrijasca menjati je nato vsako ker drugače dobimo spet sorodstva doma. ki se na mrijsac je dobiti od tretjega posestnika, o tem vemo, da ni kupoval svojih prešičev kjer smo jih prej mi. No, če bom moral leto kupovati, čemu pa se pečam s prevozjo? bo morda ta ali oni misil. To mi ne gre predraga in rajši opustim prešičerejo. Toda na vsakokratnički se! Če kupiš vsako leto mladega mrijsaca, saj lahko proda svojega. Izguba menda mislimo, da bo velika. Samo razloček med tvojim in em letnim prešičem. Koliko pa lahko izgubiš s mrijscem! Vsaka svinja bo skotila nekaj pujkov manje, ti pujki bodo slabotni in la sprednjije še pocrknejo. To ni prava varčnost, če zlomili zaradi par kronic, ki jih porabiš za tvoj mrijsac, kar pri vsaki svinji 2 do 10 mladih. Kdor tako dela, ne zna varčiti. Pomniti bo posledice: največi pegrešek v svinjereji je sorodstvo in pojavi, ki se pripuščajo!

znaitev, okraji ali bikorejske zadruge bi morali ustvariti vzgojališča za govedo; pri tem težko se lahko vzela v najem večje posestva, katerih lastniki se prav nič ne brigajo za povzdigo življene v gospodarstvu sploh. Tako bi se tudi vse preprečilo, da ne bi več posestniki v teh pomembnih takoj prodajali telet. Posebno odločno bi bilo treba zavzeti za zboljšave pri hlevih in motriščih. Da bi dvignila reja drobnice, bi se moral skrbeti za dobre plemenske živali, pri čemer bi se morala ogledovanja drobnice in podobno bi se morala naprava primernih hlevov in posvetiti posebno pozornost pri nakupu travinega semena in bogate posestnike, premiranje lepih trat, podporo zadrugam, ki se pečajo v vzrejanjem semena in poskuse z gnojenjem z umetnimi gnojili. Če bi se dovolilo 50.000 K podpor, bi se kar lahko posejalo s travnim semenom 2.000 oralov več, ko jih je doslej. Pred tem pa bi se moralno gledati na to, da se potrdijo kulturnotehnični zavodi pri deželnem odboru, da se zviša svota, ki jo dobi dežela v sklopu leta iz državnega zaklada za zboljšave. Danes imamo na Štajerskem okoli 267.000 ha travnikov a skoro polovica je potrebna zboljšave. Da bi se travniki primerno zboljšali, bi lahko imeli 50.000 glav živine več. Pri tem pa bi se moral popolnoma preustrojiti zakon o posojilih z boljšavo, ki nikakor ne ustreza razmeram. Na obresti se namreč plačuje 4% in na kapital 1%, orednji odbor je predlagal, naj se odpadle glede glavnice le 1/2%, in naj se osnuje državna banka za zboljšavo. Potrebno je tudi, da se nožajo tarifi za kmeljna sredstva in umetna gnojila pa na tak način, da bo imel od tega dobitek kmet, ki jih kupuje in ne bogataš, ki jih prodaja. V tem oziru se je tudi izrazila želja, naj se prepove izvoz kmeljnih sredstev, naj se podržavi izdelovanje umetnih gnojil, naj se daje državni kredit zadružnim zvezam za nakupovanje umetnih gnojil in naj se pri platanju določi gospodarskim zadrugam in društviom daljši rok. A z vsemi temi zboljšavami bi morala iti roko v roki tudi agrarna postavida. Naj se izvede agrarna reforma, da se obrani kmetski stan in naj se resijo še druga vprašanja, ki so s kmetskim stanom v temi zvezni, n. pr. postava za varstvo planin, za varstvo zemljišč pred nepotrebnim in celo neopravilnim pogozdovanjem, ustavitev delavskih domov, da ne bodo delavci tako bežali z dejstvjem v mestu i. t. d. A vse te odredbe nam ne morejo prinesi trajnih uspehov, če se ne bo s primereno carinsko in trgovinsko politiko poskrbelo zato, da bo cena živini ostala kolikor mogoče stalna. Če bo kmet našel v živinoreji primerno plačilo za svojo delo, potem bo s samopomočjo rad pomagal pri delu, ki ima za svoj smotter blagostanje države in naroda.

Glavni tajnik Juvan.

Loterijske številke.

Gradec, dne 4. maja: 71, 82, 73, 13, 2
Tist, dne 27. aprila: 10, 19, 75, 21, 72.

Pri zdravljenju raznih ran se moramo zlasti nato ozirati, da se rane popolnoma šele tedaj ozdravijo, kadar so odstranjeni iz njih vsi nezdravi deli. Kratkomalo je potrebno, da se varuje rano takoj pred vsako nečistostjo in da se rabi sredstva, ki hlačijo ter branijo bolečinam. Dobro temu namenu služeče domače sredstvo je obvezno znana Pragerska domača žavba iz apoteke B. Fragner, c. kr. dvorni lferant in Pragi, ki se dobiva tudi v tukajšnjih apotekah (glej inzerat).

Razglas.

Na Bregu pri Ptaju se vrši dne 13. maja to je drugi pondeljek meseca maja velik živinski sejem.

Občinsko predstojništvo Breg pri Ptaju.

304

Rane

vseh vrst naj se varu-
jejo skrbno pred vsako nečistostjo,

kajti vsled te postane lahko najmanjša rana nevarna in velika. Že 40 let sem se rabi omeljajočo Pragerska domača žavba kot zanesljivo obvezno sredstvo. Ista varuje rane, zmanjša vnetje in bolečine, vpliva hidrolino in pospešuje splošno zdravljenje.

razposilja se vsak dan
1 cela doza 70 vin., 1/4 50 vin. po posti proti naprej-plačilu 3 K 16 vin. se pošije franko 4 doz, za 7 K pa 10 doz, in to na vse avstro-ogrške stacione.

Vsa dela zavirkov imajo postavno varstveno znakom.

— Glavni depot: —

B. FRAGNER, c. k. dvorni lferant.
Apoteka »zum schwarzen Adler«
Praga Kleineseite, Ecke der Nerudagasse No. 203.
Skladišče v apotekah Austro-Ogrske.

Resnična ženitvena ponudba!

Iščem si nevesto, posebno če bi imela malo posestvo in prilike za krojača, na Štajerskem ali Koroskem, tudi vodo ni izključena, če je brez otrok. Dekle, kdo hoče srečno v zakoni biti, naj mi pise. Če je mogoče fotografijo poslati, se zopet vrnje. Ponudbe naj pošljajo do 25. maja pod imenom Schneider, postopek restante Bruck ob Muri. 308

Žnidarijo 303

v kakem trgu se išče v najem. Ponudbe z opombo o visokosti najemnine naj se pošljajo Michael Petek, Ptuj, postopek restante.

Trgovski pomočnik
z dobrimi spričevali z dežele, mesane stroke, želi službo. Ponudbe pod »Zanesljiv 100« Cven pri Ljutomeru. 310

Pekovski učenec
se sprejme v dobri hiši. Ponudbe tudi slovenske se sprejmejo pri Franc Wilfing, pekovski mojster v Leobnu 113. 312

Pipe(fajfe) iz bruyere-lesa.

Prima fabrika
iz pravega bruyere-lesa, ki se ne pokvari gladiča glava z daleč priponogim bruyere-lesom - odlivom (abguss) višnjivo roro (Weichselrohr) konec iz roga in cev iz žide, 21 cm dolga

K 150

Ista pipa, ali z okroglo rezano glavo iz bruyere lesa K 160. Največja izbira v katalinu predmetih dobitev v mojem cenniku, ki se razposilja zastonj v poštne prosto.

Hanns Konrad
veletrgovina v Mostu (Brux) stev. 876 (Češko) zahtevajte v vašem interesu moj cennik s čez 3000 podobami gratis in franko.

546

z odraslenimi otroki s 5 ljudmi za poletno delo išče graščansko oskrbništvo Langental, pošta Pesnice. Dobi 30 gold. mesečne plaide, 1 polje, 1 kranovo za porabo. 296

XXXXXX

Kravji majerski ljudje

ki dobro molzijo in imajo daljša spričevala se sprejmejo proti dobrimi plači takoj. Vpraša se pri

Joh. Lininger,
Maribor.

Gozdarski praktikant

z meščansko šolo ali spodnjo srednjo šolo se sprejme s prosto hrano in stanovanjem.

Gozdno oskrbništvo Mokritz
Jesenice na Savi, Dolenjsko.

308

Podpisani naznanja tužno vest, da je 2. maja njegov oče

Franc Deliček
gostilničar

v 63 letu starosti mirno umrl. Ranjki je bil splošno priljubljen in naprednega misljenja. Lahka mu zemlja!

Franc Deliček mlajši
posestnik in krčmar v Šmarju pri Jelšah.

307

Opomba: Za neugajajoče se denar vrne.

Ura z verižico
samo 2 K.

Slezjska eksportna hiša je nakupila veliko ur in jih razpošilja: eno prekrasno, pozlačeno 36 ur natančno idočo anker-uro z lepo verižico samo 2 K, obenem se pismeno tri leta jamči. Po poštne povzetju razpošilja prusko-slezjska eksportna hiša

F. Windisch, Krakov, Nr. U/64.

Opomba: Za neugajajoče se denar vrne.

Učenec.

iz dobre hiše se sprejme pri g. Anton Tschantsch, kleparski mojster v Celju. 278

Kolarski učenec

se s polno preskrbo takoj sprejme pri Karl Silberagel v Millstatt Zg. Koroško. 300

Lepo posestvo

se proda setvijo vred v Drožnici, občina Breg pri Ptaju. Vpraša se pri Anton Gröbner, brivec, Ptuj, Minoritenplatz 5.

Majerja

z odraslenimi otroki s 5 ljudmi za poletno delo išče graščansko oskrbništvo Langental, pošta Pesnice. Dobi 30 gold. mesečne plaide, 1 polje, 1 kranovo za porabo. 296

XXXXXX

Kovač

se takoj sprejme v mestni plinarni (Gaswerk) 314

XXXXXX

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

priporoča se glede vsa-

kega med hranilnične zadeve spada-

jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-

vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno

vseka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Pozor! Pozor!

Podpisana naznanjava slavnemu občinstvu, da sva prevzela veliko trgovino od g. J. Huallenza v Radgoni blizu hranilnice od dneva 24. aprila 1907 in uljudno prosiva častite odjemalce naj blagovolijo obiskati z nakupovanjem.

Z dobro in ceno postrežbo se priporočata
Verbovec in Huallenz ta mladi.
Radgona, aprila 1907.

AVIZO!

Ako hočete realiteto ali obrt vsake vrste, hotele, vile, gostilne, posestva, ceglarne, sanatorij itd. na prostoru ali v provinciji hitro in zaupno kupiti ali prodati, obrnite se zanesljivo na

prvorazredno internacionalo podjetje in trg z realitetami Dunaj V/2, Schönbrunnerstr. 80.

Prvo največjo podjetje, zastopstvo v vseh provincah Avstro-Ogrske. Kar se ogledovanja in pogovora tiče zahtevajte brezplačni obisk, za kar vam ni treba niti plačati.

129

Jajca
kupuje po prav dobrini ceni And. Suppanz, nakupovalec jajc v Ptiju (Rossmanova hiša blizu posojilnice) in v Središču (Dečkova hiša).

25

Gostilna

v trgu na spodnjem Koroškem, za kupčijo z lesnim in deželnim pridelkom jako porabljiva, zraven polje lepi travniki, vrt z sadjem in zelenjavo in gozd, pohištvo za gostilno in kuhinjo, samo brez drugačega inventarja in žetve se zaradi starosti za 20.000 kron proda. Dopisi direktnih kupcev pod „Preiswert“ na upravnštvo tega lista.

268

Umetni mlin in . . . . . črna pekarija

na Sp. Štajerskem se radi drugačega podjetja po ceni in pod ugodnimi pogoji proda; posestvo je primerno za druge industrijske namene, ker ima vodne sile in je okolica bogata na lesu. Vpraša se pri upravi tega lista.

112

Dva učenca

258

se sprejmeta za usnjarijo na 3½ leta; ista imata hrano, stanovanje, obleko in perilo pri gospodarju. Istopak se sprejmeta za čevljarsko podjetje pod istimi pogoji. Ponudbe naj se pošiljajo na g. Anton Nasko, Fronleiten.

dva učenca

258

za čevljarsko podjetje pod istimi pogoji. Ponudbe naj se pošiljajo na g. Anton Nasko, Fronleiten.

00000000000000000000

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v uporabo. Vsakemu se les hlodi, itd. po zahtevi takoj razšaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

58

00000000000000000000

280

Za prodati

posestvo za hmelj okoli 3 oralov. Natančneje pod „6000“. Celje, poste restante.

Oblastveno varovano!

Vsake ponarejanje kaznivo!

**Edino prsten je
Thierryjev balsam**

z zeleno varstveno znamko z nuno. 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic ali velika specjalna steklenica s patentom zaklopkom K 5—

Thierryjev centrifolijsko mazilo za vse še za tako stare rane, vnetja, poškodbe itd. 2 lončka K 3-60. Pošilja se samo po povzetju ali denar naprej. Te dve domači zdravili ste kot najbolj splošnizani in staroslavni.

Naslavljaj na se na lekarnarji A. Thierry v Pregradu. Zaloga po skorom vseh lekarnah. Zaloge s tisočvirinimi zahvalnimi pismi zastonji in poštne prosto.

Fabrika za poljedelske in vinogradniške mašine Josef Dangls Wtw. Gleisdorf

priporoča najnovješe „Göpelin“, mlatilne stroje, mašine za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, „Maisrebler“, tribure, pumpe za gnijezico, brana za mrah (Moosenge), konjske mrvene grabilje, ročne grabilje, vile za mrvo, kose za travo in žitje, največje sedne mline s kamnitimi valjki in zacinarično „Vorbrecheri“, hidraulične prese (z original Oberdruck-Diff-Hebelpresswerke Patent Duschner (z največjim uspehom), ki se dobija le pri meni,

Angleški „Gussta hlemmer“.

Rezervni deli. Prodaja mašin tudi na čas in garancijo. Ceniki zastonji in franko.

282

Vsako število

jelekoveh, smrekoveh-boroveh štorov (4 metre dolge, 30 do 60 cm debeline) kupi mestna parna žaga v Ptiju.

284

Blago iz zlata, srebra = in Kina-srebra

ure in optične predmeti, se posebno in čudovito po ceni kupi samo pri

M. Gspaltl

Trgovina iz zlatom in optičnim blagom

= v Wegschaiderjevi hiši v Ptiju. =

Samo se plača.

327

30 dni na poskus pošljem moj pravi, fino pokljanja solingenski stroj za strženje las „Atlas“

glasom pogojev mojega kataloga te-
daj brez nevarnosti za narocevalca,
da zamoremo vsakega prepirati o
izvrstni trpežnosti našega stroja. Stroj
za strženje las naret je iz la-
sinskega jekla, najfinje ponikljan,
z 36 zobnimi, z 2 grebeni za pretak-
jenje za 3, 7, in 10 mm dolge lase. Vse izvrstno izdelano z re-
zervnim perom v lepi skaliči z navodilom za uporabo, da lahko
vsak tako lasi strže. Cena samo 6 krov. II-a vrsta stroj plača
se sam, posebno v familijah, kjer so otroci, ker se izdatek se
doprinije v ¼ letu.

Nadavne stroje za strženje las, ki so takož za niš, nimam.
Stroje za strženje brade režejo na 1 mm 5 krov. Škarje za konje
in pse, ki se za vsakega ki ima konje in pse neugibno potrebuje
5 krov. Pošilja po poštne povzetjem.

Hans Konrad v Brüksu v štev. 876 (Češko).
Cenik z mnogimi podobami čez 3000 vsakemu zastonji in franko.

V ptujskem mestnem sopar-
nem kopališču

se dobijo odishimal kopele s hlaponom po sled-
jih količinah znižanih cenah. Vsak navaden dan ob
1 uri popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik ob 1/2 uri predpoldan za 60 vin. (30 kraj-
carjev.)

378

Vedstvo ptujskega mestnega kopališča (Pettauer Badeanstalt).

Blaženec

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000

00000000000000000000